

Odpadové právo Abfallrecht

**„ČERNÉ SKLÁDKY“
„SCHWARZE MÜLLDEPONIEN“**

Právní úprava ČR

Rechtliche Regelung in Tschechien

- právní úpravou je především **zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech**

- **odpadem** se v právním slova smyslu rozumí **každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl či povinnost se jí zbavit**

- die rechtliche Regelung findet sich vor allem im **Gesetz Nr. 185/2001 S.d.G. über Abfälle**

- unter Abfall in diesem Sinne wird **jede materielle Sache, die eine Person entsorgt, oder beabsichtigt zu entsorgen, oder zu entsorgen hat** verstanden

Skládka odpadů / Mülldeponie

Skládka

- zákonná definice **skládky** – § 4 odst. 1 písm. i) zákona o odpadech
  - *zařízení zřízené v souladu se stavebním zákonem a provozované ve třech na sebe bezprostředně navazujících fázích provozu (včetně zařízení provozovaného původcem odpadů za účelem odstraňování vlastních odpadů a zařízení určeného pro skladování odpadů)*

- 3 fáze provozu skládky:

1. provozování skládky k odstraňování odpadů **jejich ukládáním na nebo pod úroveň terénu,**
2. provozování skládky k případnému **využívání odpadů při uzavírání a rekultivaci skládky,**
3. provozování skládky neurčené k nakládání s odpady **za účelem zajištění následné péče o skládku po jejím uzavření.**

Deponie

- **Rechtliche Definition der Deponie - § 4 Abs. i) des Abfallgesetzes**
Anlagen, die gemäß dem Baugesetz errichtet wurden und in drei unmittelbar nacheinander gereihten Betriebsphasen betrieben werden (einschließlich Anlagen, die vom Abfallerzeuger zur Entsorgung eigener Abfälle betrieben werden und Anlagen zur Lagerung von Abfällen)

- 3 Stufen der Deponien

1. **Betrieb der Anlage zur Beseitigung von Abfällen durch Ablagerung auf oder unter Bodenniveau**
2. **Betrieb der Anlage zur eventuellen Nutzung der Abfälle bei der Schließung und Rekultivierung der Deponie,**
3. **Betrieb der Anlage, die nicht zur Abfallentsorgung vorgesehen ist, um die Nachsorge für die Deponie nach ihrer Schließung sicherzustellen.**

„Černé“ skládky „Schwarzmülldeponien“

- zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů provozovat **pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu**, kterým je udělen **souhlas** k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem (dále jen "souhlas k provozování zařízení")

- Jednotlivé fáze provozu skládky mohou být provozovány pouze na základě **souhlasu** s provozním řádem **příslušné fáze** provozu skládky.

- die Anlagen zur Nutzung, Entsorgung, Sammlung oder zum Ankauf von Abfällen dürfen nur auf der **Grundlage einer Entscheidung der regionalen Behörde** betrieben werden, durch die die **Zustimmung** zum Betrieb dieser Anlage und ihrer Betriebsvorschriften erteilt wird (im Folgenden als „Zustimmung zum Betrieb der Anlage“ bezeichnet)

- Die einzelnen Stufen des Deponiebetriebs dürfen nur nach Maßgabe der **Genehmigung** und nach den Betriebsvorschriften der **jeweiligen Deponiebetriebsphase** betrieben werden.

Možnosti odstranění „černé skládky“

Beseitigungsmöglichkeiten einer „Schwarzdeponie“

Na základě následujících předpisů:

- zákon o odpadech
- trestní zákoník
- zákon o ochraně přírody a krajiny
- přestupkový zákon
- vodní zákon
- stavební zákon
- občanský zákoník

Basierend auf den folgenden Gesetzen:

- Abfallgesetz
- Strafgesetzbuch
- Natur- und Landschaftsschutzgesetz
- Rechtswidrigkeitsgesetz
- Wasserwirtschaftsgesetz
- Baugesetz
- Zivilgesetzbuch

Zákon o odpadech Abfallgesetz

- § 66 zákona o odpadech – případy, kdy se fyzická osoba (FO) či právnická osoba (PO) dopustí přestupku v souvislosti s nakládáním s odpady

- § 79 odst. 1 zákona o odpadech – pravomoci obce s rozšířenou působností v souvislosti s nakládáním s odpady a řízení o přestupcích v souvislosti s nakládáním s odpady

- kontroluje dodržování předpisů odpadového hospodářství
- hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit **ochranu lidského zdraví a životního prostředí** na náklady odpovědné osoby
- ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech **povinnost odstranit odpad**
- může **zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů**, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů
- zajišťuje **bezpečné uskladnění odpadu**

PO či podnikající FO lze uložit pokutu až **do výše 50 000 000 Kč**

FO lze uložit pokutu až do výše **1 000 000 Kč**

- § 66 Abfallgesetz - Fälle, in denen eine natürliche Person oder eine juristische Person im Zusammenhang mit der Abfallwirtschaft eine Ordnungswidrigkeit begeht

- § 79 Abs. 1 Abfallgesetz - Befugnisse von Gemeinden mit erweiterter Zuständigkeit im Zusammenhang mit der Abfallwirtschaft und Verfahren bei Verstößen im Zusammenhang mit der **Abfallwirtschaft**

- Kontrollieren der Einhaltung der Vorschriften zur Abfallbehandlung;
- Gewährleistung des Schutzes der menschlichen Gesundheit und der Umwelt, wenn eine Gefahr droht oder bereits eingetreten ist; auf Kosten der verantwortlichen Person;
- In Ausnahmefällen Verpflichtung der Betreiber von Anlagen zur Entsorgung von Abfällen, **Abfälle zu entsorgen**
- Möglichkeit, **dem Abfallerzeuger Tätigkeiten zu verbieten**, die zur Entstehung von Abfällen führen, sofern der Erzeuger die Verwertung oder Beseitigung von Abfällen nicht sicherstellen kann;
- Sicherstellen einer **sicheren Lagerung von Abfällen**

Gegen eine juristische Person oder eine natürliche Person als Unternehmer kann eine Geldstrafe bis zu **50,000.000 CZK**, gegen eine natürliche Person bis zu **1,000.000 CZK**, verhängt werden.

Trestní zákoník Strafgesetzbuch

- § 293 odst. 1) – trestný čin **poškození a ohrožení životního prostředí**

*„Kdo v rozporu s jiným právním předpisem **úmyslně poškodí nebo ohrozí půdu, vodu, ovzduší nebo jinou složku životního prostředí**, a to ve větším rozsahu nebo na větším území, nebo takovým způsobem, že tím může způsobit těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo je-li k odstranění následků takového jednání třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, nebo kdo úmyslně takové poškození nebo ohrožení složky životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až **na tři léta** nebo **zákazem činnosti**.“*

- § 293 Abs. 1 – **Straftat der Umweltschädigung und -gefährdung**

*„Wer im Widerspruch zu Rechtsvorschriften den **Boden, das Wasser, die Luft oder andere Teile der Umwelt** in einem größeren Ausmaß oder auf einem größeren Gebiet vorsätzlich schädigt oder gefährdet, oder dies auf eine Art und Weise tut, die zu schweren Körperverletzungen oder zum Tod führt, oder wenn zur Beseitigung der Folgen solcher Handlungen erhebliche Kosten aufgewandt werden müssen, oder wer diese Umweltschädigung oder -gefährdung vorsätzlich steigert oder die Abwendung oder Milderung solcher Schädigungen erschwert, wird mit einer Freiheitsstrafe **bis zu drei Jahren** oder durch **Tätigkeitsverbot** bestraft.“*

Zákon o ochraně přírody krajiny

Natur- und Landschaftsschutzgesetz

- § 86 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

„Kdo poškodí, zničí nebo nedovoleně změní části přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, je povinen navrátit ji do původního stavu, pokud je to možné a účelné. O možnosti a podmínkách uvedení do původního stavu rozhoduje orgán ochrany přírody.“

- § 87 – přestupky FO – **pokuta až do 100 000 Kč**

- § 88 - přestupky PO a podnikajících FO – **pokuta až do 2 000 000 Kč**

- § 86 Absatz 1 des Natur- und Landschaftsschutzgesetzes

„Wer die nach Maßgabe dieses Gesetzes geschützten Natur- und Landschaftsteile beschädigt, zerstört oder unrechtmäßig verändert, ist verpflichtet, soweit es möglich und zweckmäßig ist, diese in den ursprünglichen Zustand zurückzubringen. Über die Möglichkeiten und Bedingungen für die Wiederherstellung des ursprünglichen Zustands entscheidet die Naturschutzbehörde.“

- § 87 - Ordnungswidrigkeiten der natürlichen Personen – **Geldstrafe bis zu 100.000 CZK**

- § 88 – Ordnungswidrigkeiten der juristischen Personen und natürlichen Personen als Unternehmer - **Geldstrafe bis zu 2,000.000 CZK**

Zákon o některých přestupcích Ordnungswidrigkeitsgesetz (Gesetz über bestimmte Verstöße)

- přestupek dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o některých přestupcích:

„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.“

- rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností

- pokuta až **20 000 Kč**, při opakovaném spáchání až **30 000 Kč**

- podle zákona o některých přestupcích by měly být projednávány přestupky související ***se znečištěním veřejného prostranství***

- podle zákona o ochraně přírody a krajiny měly být řešeny přestupky spáchané ***mimo veřejné prostranství***

- Ordnungswidrigkeit nach § 5 Abs. 1 f) des Gesetzes über bestimmte Verstöße :

„Eine natürliche Person begeht eine Ordnungswidrigkeit, indem sie einen öffentlichen Raum, ein öffentlich zugängliches Objekt oder eine öffentlich nützliche Einrichtung verschmutzt oder die Pflicht zur Reinigung des öffentlichen Raums vernachlässigt.“

- hier entscheidet die Gemeinde mit erweiterter Zuständigkeit

- Geldstrafe von bis zu **20.000 CZK** und bis zu **30.000 CZK** bei wiederholter Begehung

- Verstöße zusammenhängend mit der ***Verschmutzung des öffentlichen Raumes*** sollen gemäß des Gesetzes über bestimmte Verstöße behandelt werden

- Verstöße, die ***außerhalb des öffentlichen Raums*** begangen werden, sollen gemäß dem Natur- und Landschaftsschutzgesetz behandelt werden

Stavební zákon

Baugesetz

- § 178 odst. 1 písm. f) stavebního zákona

„Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 119 odst. 1 užívá stavbu bez kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí, nebo takové užívání umožní jiné osobě.“

- zejména v souvislosti s **kolaudačním souhlasem pro provoz skládky**

- pokuta až do 1 000 000 Kč

- § 178 Abs. 1 f) des Baugesetzes

„Eine natürliche, juristische oder unternehmerische natürliche Person begeht eine Straftat, wenn sie im Widerspruch zu § 119 Absatz 1 ein Bauwerk ohne eine Kollaudation (behördliche Bauabnahme) nutzt oder eine solche Nutzung einem Dritten ermöglicht.“

- insbesondere im Zusammenhang mit der **Genehmigung des Deponiebetriebs**

- **Geldstrafe bis zu 1.000.000 CZK**

Občanský zákoník

Bürgerliches Gesetzbuch

- § 1013 odst. 1 občanského zákoníku

„Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.“

- **žaloba na ochranu držby** – § 1003 – 1010 občanského zákoníku

- **žaloba z rušené držby** – § 177-180 občanského soudního řádu

- o tato žaloba je efektivnější, neboť o ní musí být rozhodnuto do 15 dnů od zahájení řízení, bez jednání, přičemž v tomto řízení se prokazuje pouze to, zda měl žalobce prodlení držbu a že žalobcovu držbu žalovaný ruší

- v obou typech žalob musí žalobce označit žalovaného

- § 1013 Abs. 1 des Zivilgesetzbuches

"Der Eigentümer hat alles zu unterlassen, was verursacht, dass Abfälle, Wasser, Rauch, Staub, Gas, Geruch, Licht, Schatten, Lärm, Erschütterungen und andere ähnliche Einwirkungen (Immissionen) auf das Grundstück eines anderen Eigentümers (Nachbarn) in einem für die örtlichen Gegebenheiten unverhältnismäßig hohen Maß einwirken und die übliche Nutzung dieses Grundstückes einschränken; dies gilt auch für das Eindringen von Tieren. Es ist verboten, Immissionen direkt auf das Grundstück eines anderen Eigentümers einzubringen, ungeachtet des Ausmaßes solcher Einwirkungen und des Ausmaßes der Belästigung des Nachbarn, es sei denn, es besteht ein besonderer Rechtsgrund dafür."

- **Klage auf Besitzschutz** – § 1003 – 1010 des BGB

- **Klage wegen Besitzstörung** - § 177-180 der Zivilprozessordnung

- o Diese Klage ist effizienter, da innerhalb von 15 Tagen nach Einleitung des Verfahrens ohne Anhörung entschieden werden muss. In diesem Fall wird nur nachgewiesen, ob dem Kläger der Besitz zusteht und ob der Beklagte den Besitz des Klägers stört.

- Bei beiden Arten von Klagen muss der Kläger den Beklagten identifizieren.

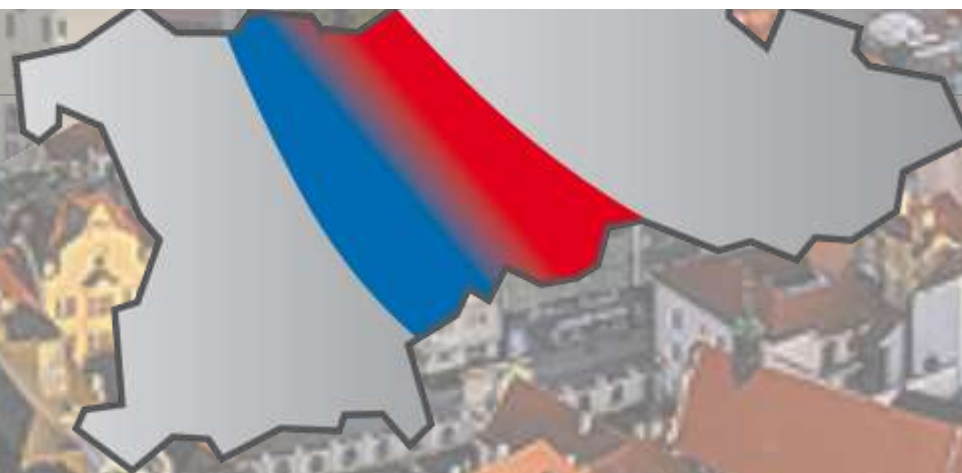
Děkuji za pozornost / Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit

Teilbereich Wirtschaft

THEMENKOMPLEX 1: ILLEGALE ABFALLENTSORGUNG

TEMATICKÁ PODOBLAST 1: ČERNÉ SKLÁDKY

Problemsituation in Deutschland / Problémová situace v Německu

- stetig ansteigende Menge an illegal entsorgten Abfällen
- stále rostoucí množství nelegálně likvidovaného odpadu
- große Gefahr für Mensch und Natur
- velké nebezpečí pro člověka i přírodu
- hohe finanzielle Belastung der Kommunen: Kosten der Aufräumarbeiten belaufen sich bundesweit auf etwa 800 Millionen Euro jährlich
- vysoké finanční zatížení obcí: náklady na úklid činí na spolkové úrovni zhruba 800 milionů eur ročně
- Lösung durch freiwillige und zwingende Maßnahmen
- řešení prostřednictvím dobrovolných a povinných opatření

Best Practice Beispiele für freiwillige Maßnahmen / Příklady Best Practice pro dobrovolná opatření

„clean up days“

- **Ziel:** illegal abgelagerte Abfälle aufräumen und ordentlich entsorgen
- **cíl:** Úklid nezákonně uloženého odpadu a jeho řádná likvidace
- Unterstützung durch Vereinsmitglieder, politisch Aktive, ehrenamtliche Helferinnen und Helfer aus der Bevölkerung
- Podpora ze strany členů spolků, politických aktivistů, dobrovolných pomocníků z řad obyvatelstva
- Aufruf durch Kommunen oder private Vereinigungen
- Výzva ze strany obcí nebo soukromých sdružení
- viel Vorbereitung nötig, logistischer Aufwand
- Potřeba důkladné přípravy, logistická náročnost

Best Practice Beispiele für freiwillige Maßnahmen / Příklady Best Practice pro dobrovolná opatření

Umwelterziehung

Ekologická výchova

- **Ziel**: Verständnis für Belange der Umwelt fördern
- **Cíl**: Podpora porozumění zájmům životního prostředí

- v.a. Kinder und Jugendliche sollen erreicht werden (Schulen, Vereine etc.)
- Oslovit zejména děti a mládež (školy, kluby, atd.)

- auch z.B. Führungen vor Ort
- Také prohlídky s průvodcem na místě

Best Practice Beispiele für freiwillige Maßnahmen / Příklady Best Practice pro dobrovolná opatření

„waste detectives“

- Staatsbedienstete oder Beschäftigte des Ordnungsamtes
- Státní zaměstnanci nebo zaměstnanci pořádkového úřadu

- Einsatzbereiche – oblasti použití
  - Wertstoffhof – sběrný dvůr
  - Privatgrundstück – soukromé pozemky
  - Gemeindegebiet – obecní pozemky

Best Practice Beispiele für freiwillige Maßnahmen / Příklady Best Practice pro dobrovolná opatření „waste detectives“

LITTERING

= unachtsames Wegwerfen oder Liegenlassen von Abfällen im öffentlichen Raum

= nedbalé odhazování nebo odkládání odpadu ve veřejném prostoru

Aufgaben der waste detectives

Úkoly

- Ahndung mit Verwarngeldern
- trestání pokutou
- Erhöhung des Umweltbewusstseins
- zvyšování povědomí o životním prostředí

ILLEGALE ABFALLENTSORGUNG

ILEGÁLNÍ LIKVIDACE ODPADU

= vorsätzliche, unerlaubte Entsorgung von Abfällen zum Zweck der Kostenersparnis

= úmyslná, nedovolená likvidace odpadu za účelem úspory nákladů

Aufgaben der waste detectives

Úkoly

- Spurensuche nach Hinweisen auf den Verantwortlichen
- hledání stop po zodpovědné osobě
- Einleitung der Sanktionsmöglichkeiten
- zahájení možnosti postihu

Best Practice Beispiele für freiwillige Maßnahmen

Příklady Best Practice pro dobrovolná opatření

Anonymisierte (formalisierte) Anzeigemöglichkeit

Možnost anonymního (formálního) ohlášení

- **Ziel:** über Möglichkeiten der legalen Entsorgung informieren und von illegalen Mülldeponien/ sonstigen Missständen schnell erfahren
- **Cíl:** informovat o možnostech legální likvidace odpadu a rychlá informace o nelegálních skládkách a jiných nepravostech
- z.B. durch Apps, die von Städten und Gemeinden genutzt werden
- např. prostřednictvím aplikací (užívaných státem či obcemi)
- Bürger können Verschmutzungen, illegale Deponien etc. an Stadtverwaltung melden, die dann schnell reagieren kann
- Občané mohou hlásit znečištění, nelegální skládky atd. městské správě, která může rychle reagovat.

Rechtliche Maßnahmen / Právní opatření

Polizei- und Zollkontrolle

Policejní a celní kontrola

- wirken vor allem repressiv
- především represivní účinek

- auch Polizei und Zoll sind unter bestimmten Umständen ermächtigt, Abfalltransporte zu überprüfen
- policejní a celní orgány jsou za určitých okolností rovněž oprávněny kontrolovat přepravu odpadů

- Gesetzesgrundlage zur Prüfung von Berechtigungsscheinen in Bayern: Art. 13 Abs. 3 PAG
- právní základ pro posuzování průkazů způsobilosti v Bavorsku: čl. 13 odst. 3 zákona o úkolech policie

- Beispiel für best practice: Zusammenarbeit mit polnischen Behörden an der deutsch-polnischen Grenze
- příklad best practice: spolupráce s polskými orgány na německo-polské hranici

Rechtliche Maßnahmen / Právní opatření

Maßnahmen auf Ebene der Gebietskörperschaften (z.B. Landkreis Passau)

Opatření na úrovni územních celků (např. okres Pasov)

- Einsatz von ehrenamtlichen Naturschutzwächtern
- Využití dobrovolných strážců přírody
- Diese sind während ihres Dienstes Angehörige der unteren Naturschutzbehörde mit entsprechenden Befugnissen
- Během jejich služby jsou členy nižšího orgánu ochrany přírody s příslušnými pravomocemi
- Rechtsgrundlage: Art. 43 Abs. 3 iVm Art. 49 Abs. 1 S. 1 Bayerisches Naturschutzgesetz
- Právní základ: čl. 43 odst. 3 ve spojení s čl. 49 odst. 1 věrou 1 Bavorského zákona o ochraně přírody

Rechtliche Maßnahmen / Právní opatření

Sanktionsmittel – Bußgeld und Strafen

Sankční prostředky – Pokuty a tresty

- Straftaten, die keinen spezifischen Umweltbezug haben: Betrug, Untreue, Urkundenfälschung etc.
- Trestné činy nemající žádný specifický vztah k životnímu prostředí: podvod, zpronevěra, padělání dokumentů atd.
- Straftaten mit spezifischem Umweltbezug: §§ 324 ff. StGB (Verunreinigung von Gewässern, Boden, Luft; Unerlaubter Umgang mit Abfällen und unerlaubtes Betreiben von Anlagen)
- Trestné činy se specifickým vztahem k životnímu prostředí, § 324 a násl. Trestního zákoníku (SRN)
- Bußgeld nach § 69 Abs. 1 Nr. 2 des Kreislaufwirtschaftsgesetzes
- Pokuta podle § 69 odst. 1 bodu 2 zákona o recyklaci

Teilbereich Wirtschaft

THEMENKOMPLEX 2:

GRENZÜBERSCHREITENDE ÖFFENTLICHKEITSBETEILIGUNG
BEI DER ERRICHTUNG EINES ENDMÜLLLAGERS

TEMATICKÁ PODOBLAST 2: PŘESHraniČNÍ ÚČAST NA
VÝSTAVBĚ ÚLOŽIŠTĚ JADERNÉHO ODPADU

Ausgangssituation

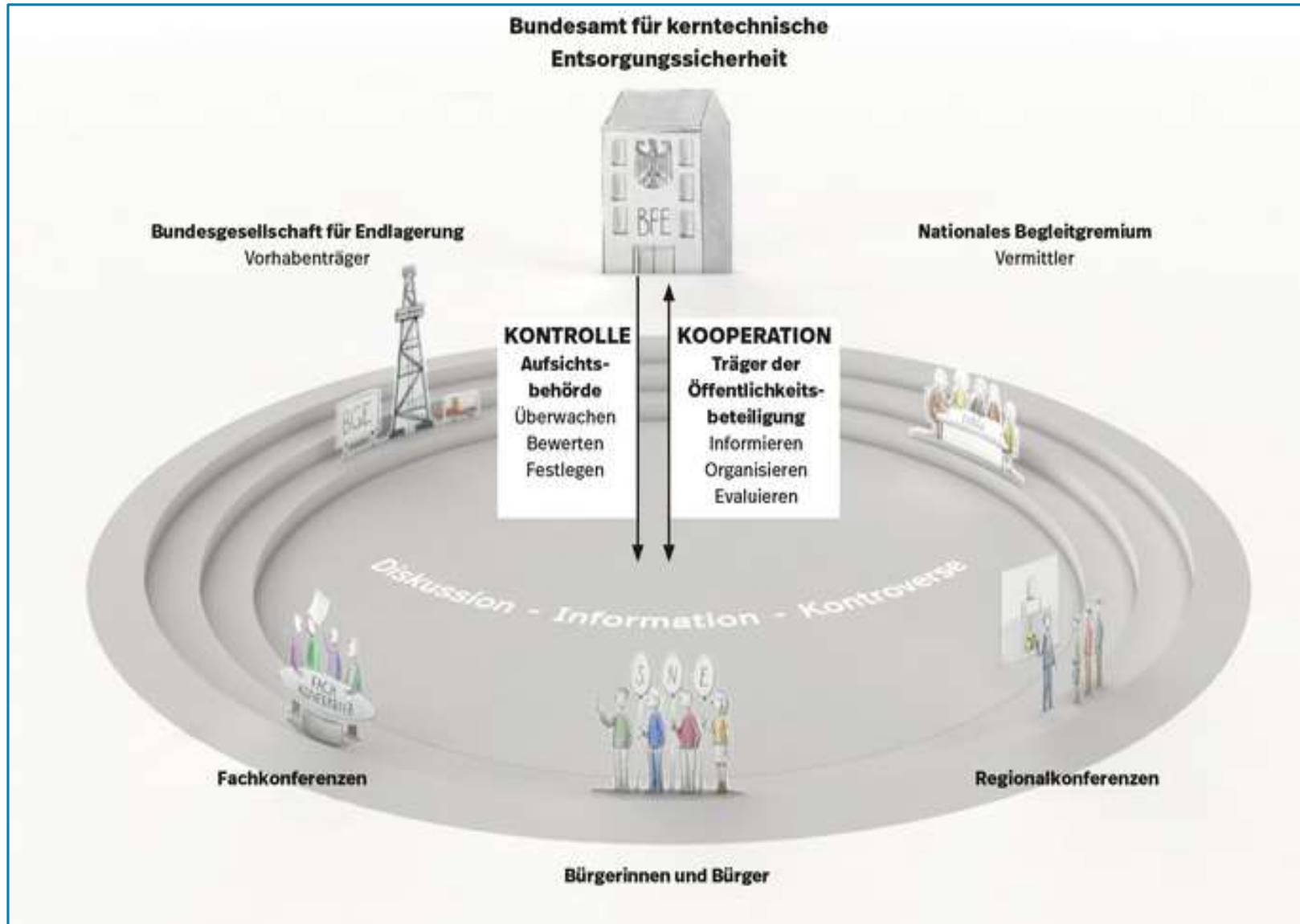
- 17 Staaten Europas betreiben 128 Kernkraftblöcke
- 17 evropských států provozuje 128 bloků jaderných reaktorů
- alle Abfälle müssen am bestgeeignetsten Standort gelagert werden
- veškerý odpad musí být skladován na nejvhodnějším místě
- ausgehend von einer „geographischen Unvoreingenommenheit“
- vycházející z požadavku „geografické nestrannosti“
  - alle Bundesländer werden in die Auswahl einbezogen
  - všechny spolkové země jsou zahrnuty do výběru
  - kein potentielles Wirtsgestein wird als bevorzugt behandelt
  - žádná potenciální hornina nebude favorizována
- grenznahe Errichtung fordert grenzüberschreitende Öffentlichkeitsbeteiligung
- stavba v blízkosti státní hranice vyžaduje přeshraniční účast veřejnosti

Möglichkeiten nach deutschem Recht / Možnosti podle německého práva

- Regelung im 2017 neu erlassenen Standortauswahlgesetz
- Úprava v nově přijatém zákoně o výběru lokality pro úložiště radioaktivních odpadů z roku 2017
- **Ziel:** transparentes, faires Verfahren unter aktiver Beteiligung der Öffentlichkeit
- **Cíl:** transparentní, spravedlivé řízení s aktivní účastí veřejnosti
  - Akzeptanzsteigerung in der Gesellschaft
  - zvýšení akceptace ve společnosti
- Beteiligung - účast
  - frühzeitig - včasná
  - niedrigschwellig - nízkoprahová
  - umfassend - úplná
  - notwendige Tiefe für die Fachöffentlichkeit
    - s potřebnou hloubkou pro odbornou veřejnost
  - großen Teil der Bevölkerung erreichend – zahrnující velkou část obyvatelstva

Nationales Begleitgremium / Národní doprovodné grémium

- Kontrollgremium
- kontrolní grémium
- Bestand während des gesamten Standortauswahlverfahrens
- existuje během celého procesu výběru lokality
- unabhängige und vermittelnde Tätigkeit
- nezávislá zprostředkovatelská aktivita
- Zusammensetzung der 18 Mitglieder – složeno z 18 členů
  - pluralistisch – pluralitní
  - zwölf Mitglieder: anerkannte Mitglieder des öffentlichen Lebens
  - 12 členů: respektované osoby veřejného života
  - sechs Bürgerinnen und Bürger, davon zwei Vertreter der jungen Generation
  - 6 občanů, z toho 2 zástupci mladé generace
- Selbstbefassungs-, Frage- und Beschwerderechte
- Právo na vlastní přezkum, otázky a stížnosti

Fachkonferenz „Teilgebiete“ / Odborná konference „Dílčí území“

- erste unmittelbare Beteiligungsform für die Öffentlichkeit
- první přímá forma účasti veřejnosti
- Zusammensetzung – složení
  - Bürgerinnen und Bürger – občané
  - Vertreter der Gebietskörperschaften der ermittelten Teilgebiete
    - zástupci územních celků ve vybraném dílčím území
  - Vertreter gesellschaftlicher Organisationen - zástupci společenských organizací
  - Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler- vědci
- Auflösung nach erstmaliger Erörterung des Standorts
- rozpuštění po prvotním projednání lokalit

Regionalkonferenz / Regionální konference

- zusätzliches Begleitgremium für jede mögliche Region
- další doprovodné grémium pro každý možný region
- Zusammensetzung der 30 Mitglieder - složeno ze 30 členů
  - Bürgerinnen und Bürger - občané
  - Vertreter von kommunalen Gebietskörperschaften
    - zástupci místních územních celků
  - Vertreter gesellschaftlicher Gruppen
    - zástupci společenských skupin
- Zusammentreffen von Vollversammlung oder Vertreterkreis
- zasedání valného shromáždění nebo kruhu reprezentantů
- Rechte – práva
  - Abgabe von Stellungnahmen – podávání stanovisek
  - Informationsrecht – právo na informace
  - Überprüfungsrecht der Untersuchungsergebnisse auf Richtigkeit und Nachvollziehbarkeit
    - právo na přezkum výsledku z hlediska právnosti a ověřitelnosti
- Auflösung nach Ausscheiden der Region aus dem Auswahlverfahren
- rozpuštění po vyloučení příslušného regionu z dalšího rozhodování

Fachkonferenz „Rat der Regionen“ / Odborná konference „Rada regionů“

- Zusammensetzung - složení
  - Vertreter der Regionalkonferenzen
    - zástupci regionálních konferencí
  - Vertreter der Zwischenlagergemeinden
    - zástupci obcí dotčených dočasnými úložišti
- Verfahrensbegleitung aus überregionaler Sicht
- procesní podpora z nadregionálního hlediska
- Hilfestellung beim Ausgleich widerstreitender Interessen
- pomoc při vyvažování protichůdných zájmů

Grenzüberschreitende Beteiligung / Přeshraniční účast

- resultiert aus dem Völkerrecht und dem Gebot der guten Nachbarschaft / vyplývající z mezinárodního práva a požadavku dobrého sousedství
- in sämtlichen Phasen des Verfahrens / ve všech fázích řízení
  - Strategische Umweltprüfung – strategické hodnocení vlivu na životní prostředí
    - somit bereits vor der eigentlichen Standortauswahl – tedy již před vlastním výběrem lokality
    - Behörden und Öffentlichkeit werden beteiligt – účast orgánů státní správy a veřejnosti
    - erfolgt in Amtssprache, um Benachteiligungen zu vermeiden – v úředním jazyce, aby se předešlo znevýhodnění
    - parallel zum nationalen Verfahren, also frühzeitig – současně s národním řízením, tedy včasně
  - Regionalkonferenz – regionální konference
    - angemessene Berücksichtigung der angrenzenden Gebietskörperschaften – přiměřené zohlednění sousedících územních celků
    - Niederlegung der Beteiligungsgrundsätze in der Geschäftsordnung – zohlednění zásady účasti v jednacím řádu
  - Umweltprüfung – hodnocení vlivu na životní prostředí
    - erneute Beteiligung im Rahmen des Plangenehmigungsverfahrens – další účast v rámci schvalovacího řízení

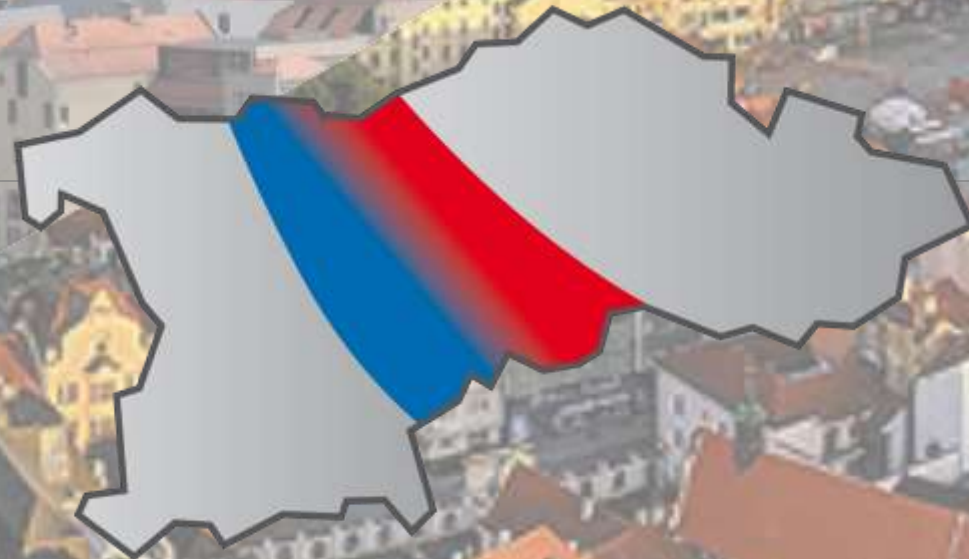

Děkuji za pozornost / Danke für Ihre Aufmerksamkeit

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO VÝSTAVBY ÚLOŽIŠŤ JADERNÉHO ODPADU

BETEILIGUNG DER ÖFFENTLICHKEIT AN DER ERRICHTUNG DER ATOMMÜLLLAGER

Právní úprava ČR

Rechtliche Regelung in Tschechien

- v současné době **neobsahuje** právní úprava ČR žádné možnosti obcí stran zapojení se do procesu výstavby jaderných úložišť, byl ale již podán **návrh na zakotvení této možnosti** obcí do právního řádu ČR
- obce tak do tohoto procesu aktuálně mohou zasáhnout **pouze prostřednictvím** zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon EIA“)
- Ministerstvo průmyslu a obchodu chce nicméně do konce roku 2019 předložit **věcný návrh zvláštního zákona** o zapojení obcí do výběru lokality pro budoucí hlubinné úložiště radioaktivního odpadu
- Aktuell **beinhalten** die Rechtsvorschriften in Tschechien **keine** Möglichkeit zur Beteiligung der Gemeinden an den Abläufen bei der Errichtung der Atommülllager, es wurde jedoch schon ein Antrag auf **Festhaltung dieser Möglichkeit** in der tschechischen Rechtsordnung gestellt.
- Die Gemeinden können daher aktuell an diesem Verfahren **lediglich mittels** des Gesetzes Nr. 100/2001 S.d.G. über die Umweltverträglichkeitsprüfung (im Weiteren als „UVP-Gesetz“ bezeichnet) teilhaben.
- Das Ministerium für Industrie und Handel will jedoch bis Jahresende 2019 einen Gesetzesentwurf zum Sondergesetz über die Beteiligung der Gemeinden an der Auswahl des Standortes für das Atommüllendlager vorlegen.

Klíčové právní předpisy

Schlüsselrechtsvorschriften

- ❑ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES, o **přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí**
- ❑ zákon č. 100/2001 Sb., o **posuzování vlivů na životní prostředí**
- ❑ zákon č. 106/1999 Sb., o **svobodném přístupu k informacím**
- ❑ zákon č. 123/1998 Sb., o **právu na informace o životním prostředí**
- ❑ **Aarhuská úmluva** (124/2004 Sb. m. s., tzv. Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí)
- ❑ Richtlinie 2003/4/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 28. Januar 2003 **über den Zugang der Öffentlichkeit zu Umweltinformationen**
- ❑ Gesetz Nr. 100/2001 S.d.G., **über die Umweltverträglichkeitsprüfung**
- ❑ Gesetz Nr. 106/199 S.d.G., **über den freien Zugang zu Umweltinformationen**
- ❑ Gesetz Nr. 132/1998 S.d.G., **über das Recht auf Umweltinformationen**
- ❑ **Aarhus-Konvention** (124/2004 Slg. i. V., sog. Übereinkommen über den Zugang zu Informationen, die Öffentlichkeitsbeteiligung an Entscheidungsverfahren und den Zugang zu Gerichten in Umweltangelegenheiten)

Tři pilíře Aarhuské úmluvy

Drei Säulen der Aarhus-Konvention

- 1) právo na informace, právo vědět – jde o poskytování informací na žádost (pasivní právo na informace)**
  - 2) právo na účast na rozhodování – jde o zajištění účasti veřejnosti na rozhodování o určitých činnostech, zejména v rámci povolovacích řízení u vybraných staveb a činností**
  - 3) právo na soudní ochranu – právo na přístup k právní ochraně v záležitostech životního prostředí**
- 1) Recht auf Informationen, Recht zu wissen – es handelt sich um die Zurverfügungstellung von Informationen auf Antrag (passives Recht auf Informationen)**
  - 2) Recht auf Beteiligung an Entscheidungsverfahren – es handelt sich um die Öffentlichkeitsbeteiligung an bestimmten Vorhaben, insbesondere bei Zulassung bestimmter Bauvorhaben und Leistungen**
  - 3) Recht auf Gerichtsschutz – Recht auf Zugang zu Gerichten in Umweltangelegenheiten**

Zákon EIA

UVP-Gesetz

- dle přílohy č. 1 zákona EIA podléhají tomuto zákonu mj. **jaderné elektrárny** a jiné jaderné reaktory včetně demontáže
- **dotčená veřejnost**
  - **fyzická osoba**, která může být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení **dotčena** ve svých právech nebo povinnostech, nebo
  - **právníká osoba** soukromého práva
    - jejímž **předmětem činnosti** je podle zakladatelského právního jednání **ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví**, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost,
    - která **vznikla alespoň 3 roky** přede dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení, nebo kterou podporuje svými podpisy **nejméně 200 osob**
- laut Anhang Nr. 1 zum UVP-Gesetz unterliegen diesem Gesetz u. A. die **Kernkraftwerke** und andere Kernspaltungsreaktoren einschl. deren Entsorgung
- betroffene Öffentlichkeit
  - natürliche Person, deren Rechte oder Pflichten durch die erlassene Entscheidung in einem anschließenden Verfahren betroffen werden können
  - juristische Person des Privatrechts
    - deren Tätigkeit laut ihrem Gründungsakt den Umwelt- bzw. Gesundheitsschutz zum Gegenstand hat; ihr Hauptgeschäftsgegenstand ist keine Unternehmer- oder andere Erwerbstätigkeit.
    - die mindestens 3 Jahre vor der Veröffentlichung der Informationen im anschließenden Verfahren gegründet wurde, oder von mindestens 200 Personen durch ihre Unterschriften unterstützt wird.

Řízení dle zákona EIA

Verfahren nach dem UVP-Gesetz

---

2 fáze:

- 1) Zjišťovací řízení
- 2) Navazující řízení

2 Etappen:

- 1) Ermittlungsverfahren
- 2) anschließende Verfahren

Zjišťovací řízení

Ermittlungsverfahren

- cílem je **upřesnění informací**, které je vhodné uvést do dokumentace se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, dále se zřetelem na faktory životního prostředí, které mohou být ovlivněny a s ohledem na současný stav poznatků a metody posuzování
- zahajuje se na základě **oznámení**
- musí být **ukončeno nejdéle do 45 dnů** od zveřejnění informace o oznámení
- výsledkem zjišťovacího řízení je **vydání rozhodnutí**, zda záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí (podle zákona EIA)
- Das Ziel ist die **Präzisierung der Informationen**, die unter Berücksichtigung der Art des Vorhabens, der Umweltfaktoren, die beeinträchtigt werden können, und des Stands der Kenntnisse und Beurteilungsmethoden in den Unterlagen aufgeführt werden sollten,
- es wird anhand einer **Anzeige** eröffnet;
- es muss **innerhalb von spätestens 45 Tagen** nach der Veröffentlichung der Anzeige abgeschlossen sein;
- das Ergebnis des Ermittlungsverfahrens ist die **Entscheidung**, ob das Vorhaben der Umweltverträglichkeitsprüfung (gemäß dem EVP-Gesetz) unterliegt.

Role veřejnosti ve zjišťovacím řízení

Rolle der Öffentlichkeit im Ermittlungsverfahren

Dotčená veřejnost

- ❑ má právo podat **odvolání** proti rozhodnutí o tom, zda záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona EIA
- ❑ může se domáhat **žalobou** zrušení rozhodnutí vydaného ve zjišťovacím řízení a soud musí o této žalobě rozhodnout do 90 dnů od podání žaloby soudu
- ❑ má možnost se **vyjádřit** k dokumentaci
  - ❑ (tuto možnost mají i **veřejnost, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky**)
  - Vyjádření musí být podáno **písemně** do 30 dnů od zveřejnění informace o dokumentaci
- ❑ Následně je vydáno **závazné stanovisko** k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, které slouží jako **podklad pro vydání rozhodnutí** v navazujících řízeních.

Betroffene Öffentlichkeit

- ❑ hat das Recht, ein **Rechtsmittel** gegen die Entscheidung einzulegen, ob das Vorhaben der Umweltverträglichkeitsprüfung unterliegt
- ❑ kann durch **Klage** die Aufhebung der im Ermittlungsverfahren erlassenen Entscheidung begehren; über diese Klage muss das Gericht innerhalb von 90 Tagen nach der Klageerhebung entscheiden
- ❑ hat die Möglichkeit, zu den Unterlagen **Stellung zu beziehen**
  - ❑ (diese Möglichkeit haben auch die **Öffentlichkeit, die Träger der öffentlichen Belange und die betroffenen Gebietskörperschaften**)
  - Die Stellungnahme muss innerhalb von 30 Tagen nach der Veröffentlichung der Unterlagen **schriftlich** eingereicht werden
- ❑ Anschließend wird die **verbindliche Stellungnahme** zur Umweltverträglichkeit des Vorhabens abgegeben, die als **Grundlage für Entscheidungen** in anschließenden Verfahren dient.

Navazující řízení

Anschließendende Verfahren

- vede příslušný správní orgán
  - veřejnost může ve lhůtě 30 dnů od zveřejnění informace uplatňovat **připomínky k záměru**
  - správní orgán se musí **s připomínkami vypořádat** v odůvodnění rozhodnutí
  - dotčená veřejnost se dále může **domáhat zrušení rozhodnutí** vydaného v navazujícím řízení z důvodu jeho tvrzené nezákonnosti
  - o **žalobě proti rozhodnutí** vydanému v navazujícím řízení rozhoduje soud, a to do 90 dnů od doručení žaloby
- werden von den zuständigen Behörden geführt;
  - die Öffentlichkeit kann innerhalb der Frist von 30 Tagen nach der Veröffentlichung der Information ihre **Einwendungen gegen das Vorhaben** erheben;
  - die Behörde muss sich **mit den Einwendungen** in der Begründung ihrer Entscheidung **auseinandersetzen**;
  - die betroffene Öffentlichkeit kann des Weiteren **die Aufhebung** der im anschließenden Verfahren erlassenen **Entscheidung** wegen Gesetzeswidrigkeit begehren;
  - über **die Klage gegen** die im anschließenden Verfahren erlassene **Entscheidung** entscheidet das Gericht, und dies innerhalb von 90 Tagen nach dem Eingang der Klage;

Posuzování vlivů na životní prostředí přesahující hranice České republiky

Umweltverträglichkeitsprüfung bei ausländischen Vorhaben

- Hlava II. Zákona EIA

- mezistátní posuzování koncepce/záměru prováděné/ho **na území ČR**

- mezistátní posuzování koncepce/záměru prováděné/ho **mimo území ČR**

- komunikace **na úrovni států** (zpravidla prostřednictvím **ministerstev**)

- účast veřejnosti je zajištěna na úrovni předpisů dotčeného státu (jiného než ČR)

- dle § 14b zákona EIA je pak upravena účast veřejnosti na mezistátním posuzování koncepce prováděné mimo ČR (tj. ve státu původu)

- MŽP má povinnost takovou koncepci zaslat **dotčeným orgánům, dotčeným krajům** a případně také **dotčeným obcím**, které příslušný úřad určí s ohledem na předpokládané místní vlivy koncepce na životní prostředí, spolu s upozorněním na **možnost vyjádřit** se k návrhu koncepce
- k návrhu koncepce má každý právo zaslat MŽP **vyjádření** – ta pak MŽP zasílá státu původu

- Abschnitt II. des UVP-Gesetzes

- grenzüberschreitende Prüfung eines Konzepts/Vorhabens **auf dem Gebiet** der Tschechischen Republik

- grenzüberschreitende Prüfung eines Konzepts/Vorhabens **außerhalb des Gebiets** der Tschechischen Republik

- Kommunikation **auf der Landesebene** (in der Regel mittels **Ministerien**)

- Die Beteiligung der Öffentlichkeit wird auf der Ebene der Rechtsvorschriften des betroffenen Landes (anders als die Tschechische Republik) garantiert

- durch § 14b des UVP-Gesetzes wird sodann die Beteiligung der Öffentlichkeit an der grenzüberschreitenden Prüfung eines außerhalb des Gebiets der Tschechischen Republik (d.h. im Ursprungsland) umzusetzenden Vorhabens geregelt

- Das Ministerium für Umwelt ist verpflichtet, ein solches Konzept an die betroffenen Behörden, die betroffenen Bezirke und eventuell auch an die betroffenen Gemeinden, die durch die zuständigen Behörden unter Berücksichtigung der anzunehmenden lokalen Umweltauswirkungen des Vorhabens festzulegen sind, zusammen mit einem Hinweis auf die **Möglichkeit, zum Konzept des Vorhabens Stellung zu nehmen**, zu übersenden;
- Jeder hat das Recht, an das Ministerium für Umwelt eine **Stellungnahme** zum Konzept zu richten – das Ministerium leitet dies an das Ursprungsland weiter

Lokalita: Čertovka

Obce: Blatno, Lubenec, Tis u Blatna, Žihle
Roční finanční příspěvek: **10 494 088 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **3482**

Lokalita: Magdaléna

Obce: Jistebnice, Nadějkov, Božetice
Roční finanční příspěvek: **7 040 530 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **3132**

Lokalita: Březový potok

Obce: Chanovice, Velký Bor, Pačejov,
Maňovice, Olšany, Kvašňovice
Roční finanční příspěvek: **10 534 069 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **2507**

Lokalita: Čihadlo

Obce: Lodhěřov, Deštná, Světce, Pluhův Žďár
Roční finanční příspěvek: **9 163 311 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **2128**

Příspěvky z průzkumu:

- Roční příspěvek 600 tisíc pro každou obec
- 30 haléřů za každý metr čtvereční katastrálního území obce, na němž bude stanoveno průzkumné území
- Maximální částka pro obec je 4 miliony korun ročně
- Příspěvky mohou obce začít čerpat, jakmile je stanoveno průzkumné území, a čerpají je po celou dobu trvání geologického průzkumu

Lokalita: Hrádek

Obce: Rohozná, Nový Rychnov, Miličov,
Hojkov, Cejle, Dolní Cerekev
Roční finanční příspěvek: **10 893 675 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **3451**

Lokalita: Horka

Obce: Hodov, Rohy, Oslavička, Budišov,
Nárameč, Vlčatín, Osové, Rudíkov, Oslavice
Roční finanční příspěvek: **13 877 984 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **3602**

Lokalita: Kraví hora

Obce: Střítež, Drahonín, Moravské Pavlovice,
Bukov, Věžná, Sejřek, Olš, Milasín
Roční finanční příspěvek: **9 932 303 Kč**
Počet obyvatel v lokalitě: **1121**

Předpokládaný harmonogram výstavby • Voraussichtlicher Bauzeitplan

Provedení výzkumných studií k nalezení dalších potenciálně vhodných lokalit hlubinného úložiště včetně revizí prací provedených do roku 2002	2016	Untersuchungen zur Auffindung weiterer geeigneter Standorte für Endlager einschl. Überprüfung der vor 2002 durchgeführten Arbeiten	2016
Výběr dvou kandidátních lokalit na základě předběžné charakterizace lokalit se stanoviskem dotčených obcí	2022	Auswahl von zwei geeigneten Standorten auf Grundlage der Charakterisierung dieser Standorte mit Positionierung der betroffenen Gemeinden	2022
Výběr finální lokality se stanoviskem dotčených obcí a podání žádosti o územní ochranu vybrané lokality	2025	Auswahl des endgültigen Standortes mit der Positionierung der betroffenen Gemeinden und Antrag auf den Gebietsschutz des ausgewählten Standortes	2025
Zahájení procesu EIA pro podzemní laboratoř ve finální lokalitě	2026	Beginn der UVP für ein unterirdisches Labor am endgültigen Standort	2026
Podání žádosti o vydání územního rozhodnutí pro podzemní laboratoř ve finální lokalitě	2028	Antrag auf Planfeststellung für das unterirdische Labor am endgültigen Standort	2028
Zahájení procesu EIA pro hlubinné úložiště	2035	Beginn der UVP fürs Tiefendlager	2035
Předložení dokumentace k územnímu řízení pro hlubinné úložiště všem dotčeným orgánům včetně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (zadávací bezpečnostní zpráva)	2040	Vorlage der Bauplanungsunterlagen zum Planfeststellungsverfahren allen Trägern der öffentlichen Belange einschl. des Staatsamtes für Atomsicherheit (Vergabe-Sicherheitsbericht)	2040
Předložení dokumentace ke stavebnímu řízení	2045	Einreichung der Bauantragsunterlagen	2045
Výstavba hlubinného úložiště (s první ukládací sekcí) a další práce a příprava dokumentace pro zahájení provozu	2050–2064	Bau des Tiefendlagers (mit dem ersten Lagerabschnitt) und weitere Arbeiten und Vorbereitungen der Unterlagen für den Betriebsbeginn	2050–2064
Příprava dokumentace k povolení provozu hlubinného úložiště, vydání rozhodnutí	2063–2065	Vorbereitung der Unterlagen für die Betriebszulassung des Endlages, Erlassung des Beschlusses	2063–2065
Zahájení provozu hlubinného úložiště	2065	Betriebsbeginn des Endlagers	2065

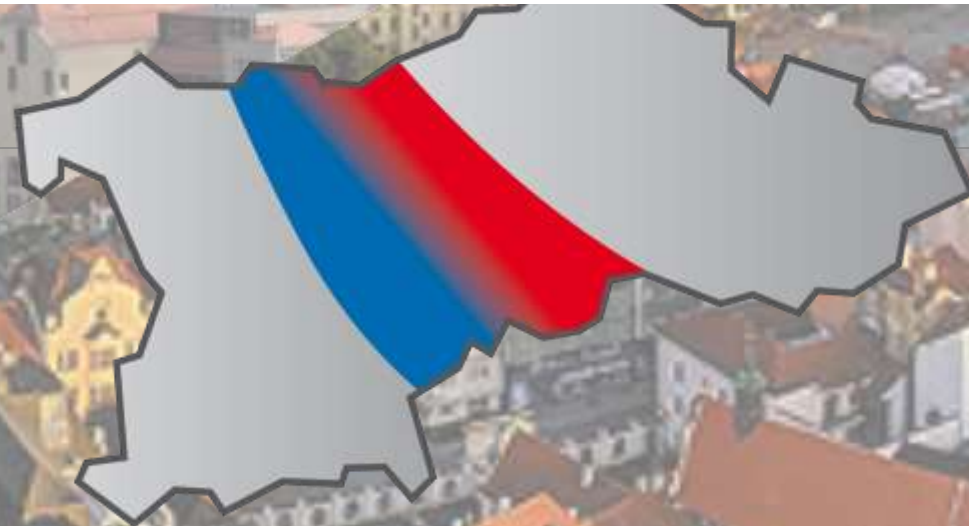
Děkuji za pozornost!
Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Teilbereich Wirtschaft

THEMENKOMPLEX 3: BAURECHT

TEMATICKÁ PODOBLAST 3: STAVEBNÍ PRÁVO

Deutsches Rechtssystem / Německý právní systém

BAUPLANUNGSRECHT / STAVEBNÍ PLÁNOVÁNÍ

= regelt als sog. Bodenrecht die bauliche Nutzbarkeit der Grundstücke

= jako tzv. pozemkové právo upravuje stavební využitelnost pozemku

→ „wo darf gebaut werden?“

→ „Kde se smí stavět?“

- **Gesetzgebungskompetenz** des Bundes nach Art. 74 Abs. 1 Nr. 18 GG
- legislativní kompetence spolkové vlády podle čl. 74 odst. 1 bodu 18 ústavy
- Konkretisierung durch die Verordnung über die baulichen Nutzung der Grundstücke
- konkretizace Vyhláškou o stavebním využití pozemků

BAUORDNUNGSRECHT / STAVEBNÍ ŘÁD

= regelt die baulich-technischen Anforderungen an die Bauvorhaben und das förmliche Verfahren

= upravuje stavebně-technické požadavky na stavební záměry a formální postup

→ „wie darf gebaut werden?“

→ „Jak se smí stavět?“

- Gesetzgebungskompetenz der Bundesländer nach Art. 30, 70 GG
- legislativní kompetence spolkových zemí podle čl. 30, 70 ústavy
- hier: Bayerische Bauordnung
- zde: Bavorský stavební řád

Bauplanungsrecht

- **Bauleitpläne** werden von den **Gemeinden** in **Eigenverantwortung** aufgestellt (Garantie der Selbstverwaltung, Art. 28 Abs. 2 GG)
- stavební řídicí plány (územní plány) pořizují obce na vlastní odpovědnost (záruka samosprávnosti, čl. 28 odst. 2 ústavy)
- **formelle Rechtmäßigkeit**: v.a. ordnungsgemäßer Beschluss im Gemeinderat, Beteiligung von Öffentlichkeit, Behörden, Nachbargemeinden, Nachbarstaat, Umweltprüfung
- **formální zákonnost**: viz řádné usnesení obecního zastupitelstva, účast veřejnosti, orgánů státní správy, sousedních obcí, sousedního státu, přezkoumání vlivu na živ. prostředí
- **materielle Rechtmäßigkeit**: v.a. Erforderlichkeit der Planung, Abwägung aller widerstreitender Interessen
- **hmotná zákonnost**: viz. nutnost plánování, uvážení protichůdných zájmů

Beteiligung der Öffentlichkeit und anderer Behörden – BauGB / Účast veřejnosti a dalších orgánů státní správy – stavební zákoník

Gesetzlich vorgeschrieben: §§ 3 – 4a BauGB
zákonné požadavky: § 3 – § 4a stavebního zákoníku

- § 3 BauGB: Bauleitpläne müssen öffentlich ausgelegt werden; jede Person kann Stellungnahmen abgeben (aber: Frist)
- § 3 stavebního zákoníku: územní plány musí být předloženy veřejnosti, každý se k nim může vyjadřovat (avšak: lhůta)
- § 4 BauGB: Beteiligung von Behörden und Trägern öffentlicher Belange
- § 4 stavebního zákoníku: účast orgánů státní správy a dotčených orgánů státní správy
- Folge: Stellungnahmen müssen bei der Abwägung berücksichtigt werden
- Důsledek: Stanoviska musejí být při posuzování zohledněna

Beteiligung der Öffentlichkeit – Kommunalrecht / Účast veřejnosti – obecní právo

Allgemeine kommunalrechtliche Formen der Bürgerbeteiligung:

Obecné formy účasti občanů podle obecního práva:

- Bürgerbegehren und Bürgerentscheid, Art. 18a GO
- Petice a referendum, čl. 18a obecního řádu
  - direkte Demokratie – přímá demokracie
  - aber: nur zu Angelegenheiten des eigenen Wirkungskreises – avšak: Pouze k záležitostem ve vlastní působnosti
  - aber: nur „Ja-oder-Nein-Frage“, also keine Abwägung – avšak: Pouze k otázkám typu „Ano – ne“, tedy žádné úvahy
- Bürgerversammlung: Information, Austausch, Empfehlungen an Gemeinderat
- Shromáždění občanů: výměna informací, doporučení zastupitelstvu obce
- Bürgerantrag
- žádosti občanů

Grenzüberschreitende Beteiligung / Mezinárodní účast

- **Öffentlichkeit** des Nachbarstaats: § 3 BauGB
- **Veřejnost** sousedního státu: § 3 stavebního zákoníku
- **Gemeinden** des Nachbarstaats: spezielle Regelung in § 4 a Abs. 5 **S. 1** BauGB
- **Obce** sousedního státu: Zvláštní úprava v § 4a odst. 5 **věť 1** stavebního zákoníku
  - Pflicht zur Unterrichtung – povinnost informovat
  - nötig, wenn Bauleitplan erhebliche Auswirkungen auf den Nachbarstaat haben kann – nutnost, jestliže územní plán může mít značný vliv na sousední stát
  - Grundsätze der Gegenseitigkeit und Gleichwertigkeit –zásady vzájemnosti a rovnosti
- Beteiligung des Nachbarstaats: spezielle Regelung in § 4 a Abs. 5 **S. 2** BauGB –
účast sousedního státu: zvláštní úprava v § 4a odst. 5 **věť 2** stavebního zákoníku
  - nach dem Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung – podle zákona o EIA
  - nötig, wenn erhebliche **Umweltauswirkungen** auf Nachbarstaat zu befürchten/
zu erwarten – nutné, jestliže se lze obávat/lze očekávat **značné vlivy na životní prostředí** v sousedním státě

Baugenehmigung – formelle Anforderungen / Stavební povolení – formální požadavky

▪ **Genehmigungspflicht – Povinnost povolení**

- Ausgangspunkt: Art. 55 BayBO – výchozí bod: čl. 55 Bavorského stavebního řádu
- Errichtung, Änderung oder Nutzungsänderung einer baulichen Anlage – Zřízení, úprava či změna využití stavby
- kein Vorrang anderer Gestattungsverfahren oder Fälle der Verfahrensfreiheit bzw. Genehmigungsfreistellung – není dána přednost jiných schvalovacích řízení či případů volnosti řízení resp. zproštění povolení

▪ **Bauantrag – žádost o stavební povolení**

- einzureichen bei der Gemeinde – podává se u obce

▪ **Zuständigkeit - příslušnost**

- untere Bauaufsichtsbehörde – nižší orgán stavebního dohledu

▪ **Behördenbeteiligung – zapojení orgánů státní správy**

▪ **Nachbarbeteiligung – účast sousedů**

Baugenehmigung – materielle Voraussetzungen / Stavební povolení – hmotné předpoklady

- Grundsatz: Vereinbarkeit mit öffentlich-rechtlichen Vorschriften
- Zásada: Slučitelnost s veřejnoprávními předpisy
  - Anspruch resultiert aus Eigentumsgarantie
  - Nárok vyplývají ze záruky vlastnictví
- Grundsätzlich: Vereinbarkeit mit Bauordnungs- und mit Bauplanungsrecht
- Zásada: Slučitelnost se stavebními předpisy a plánovacími zákonnými předpisy
- Prüfungsumfang: Verfahren bei Sonderbauten $\leftrightarrow$ vereinfachtes Verfahren
- Rozsah zkoumání: Řízení v případě zvláštních staveb $\leftrightarrow$ zjednodušené řízení

Vereinbarkeit mit Bauplanungsrecht / Slučitelnost se zákonnými předpisy o stavebním plánování

- bauliche Anlage nach § 29 BauGB – stavba podle § 29 stavebního zákoníku
  - städtebauliche Relevanz – urbanistická relevance
- Falls qualifizierter Bebauungsplan vorhanden: Zulässigkeit gem. § 30 Abs. 1 BauGB – existuje-li kvalifikovaný územní plán: Přípustnost podle § 30 odst. 1 stavebního zákoníku
  - qualifizierter Bebauungsplan: enthält mindestens Festsetzungen über die Art und das Maß der baulichen Nutzung, die überbaubaren Grundstücksflächen und die örtlichen Verkehrsflächen – kvalifikovaný územní plán: obsahuje přinejmenším ustanovení o druhu a míře stavebního využití, o zastavitelných pozemcích a místních dopravních plochách
  - Gesicherte Erschließung – zajištěné napojení na inženýrské sítě

Vereinbarkeit mit Bauplanungsrecht / Slučiteľnosť se zákonnými predpisy o stavebním plánovaní

Falls kein (qualifizierter) Bebauungsplan vorhanden: Unterscheidung Innenbereich $\leftrightarrow$ Außenbereich - Pokud neexistuje (kvalifikovaný) územní plán: rozlišujeme mezi intravilánem a extravilánem

- Innenbereich / Intravilán:
  - Ortsteil, der zusammenhängend bebaut ist / část obce se souvislou zástavbou
  - Neues Bauwerk zulässig, wenn es zu den vorhandenen „passt“, sich einfügt (§ 34 BauGB) / Nová stavba je prípustná, jestliže „se hodí“ ke stávající zástavbě (§34 stavebního zákoníku)
- Außenbereich (§ 35 BauGB): / Extravilán (§ 35 stavebního zákoníku)
  - soll grundsätzlich von Bebauung freigehalten werden / Má být zásadně udržován bez zástavby
  - Manche Vorhaben dürfen dort/sollen nur dort realisiert werden / Některé záměry smějí/mají být realizovány pouze zde

- Bauordnungsrecht / Zákonné předpisy o stavebním řádu
  - Generalklausel: keine Gefahr für öffentliche Sicherheit und Ordnung
  - Generální klauzule: žádné ohrožení veřejnou bezpečnosti a pořádku
  - Grundstück und Bebauung – pozemky a zástavba
    - Art. 4 BayBO: Eignung und Erschließung – čl. 4 Bavorského stavebního řádu: Vhodnost na napojení na inženýrské sítě
    - Art. 5 BayBO: Zugänge und Zufahrten - čl. 5 Bavorského stavebního řádu: Přístup a příjezd
    - Art. 6 BayBO: Abstandsflächen - čl. 6 Bavorského stavebního řádu: Odstupové vzdálenosti
    - Art. 8 BayBO: Baugestaltung - čl. 8 Bavorského stavebního řádu: Úprava staveb
  - Stellplätze und Garagen – parkovací místa a garáže
- sonstige öffentlich-rechtliche Vorschriften/ Další veřejnoprávní předpisy

Verfahren in der Praxis / Řízení v praxi

- Stadt Passau (über 51 000 Einwohnerinnen und Einwohner)
- Město Pasov (více než 51 000 obyvatel)
- häufig (z.B. Einfamilienhaus) kein Verfahren nötig, Art. 58 BayBO
- Často (např. pro rodinné domy) není řízení nutné, čl. 58 Bavorského stavebního řádu
- ungefähre Dauer der Genehmigungsverfahren bei Art. 59 und 60 BayBO: 6 Wochen (je nach Umfang des Vorhabens und Vollständigkeit der Unterlagen; Ausnahme: andere Behörden müssen beteiligt werden)
- Přibližná doba trvání schvalovacího řízení v případě čl. 59 a 60 Bavorského stavebního řádu: 6 týdnů (podle rozsahu záměru a úplnosti dokumentace; výjimka: nutnost účasti dalších orgánů státní správy)

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!
Děkuji za pozornost!

ÚČAST VEŘEJNOSTI NA ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ

VÝSTAVBA RODINNÉHO DOMU

BETEILIGUNG DER ÖFFENTLICHKEIT AN DER RAUMPLANUNG

BAU EINES FAMILIENHAUSES

Právní úprava ČR

Rechtliche Regelung in Tschechien

S výstavbou rodinného domu dle právní úpravy ČR neodmyslitelně souvisí problematika **územního plánování**.

Úprava je zakotvena v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „**stavební zákon**“)

- subsidiárně se uplatní zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

- územní plánování – poměrně rozsáhlá úprava v § 18-102 stavebního zákona

- stavební řád – § 103 a násl. stavebního zákona

- stavby, u nichž
  - **není vyžadováno** ohlášení ani povolení
  - je vyžadováno **ohlášení**
  - je vyžadováno **povolení**

Mit dem Bau eines Familienhauses gemäß den Rechtsvorschriften der Tschechischen Republik hängt unabdingbar die Problematik der Raumplanung zusammen.

Die Regelung ist im Gesetz Nr. 183/2006 S.d.G., über die Raumplanung und Bauordnung (im Weiteren nur als „**Baugesetz**“ bezeichnet) festgehalten

- subsidiär ist das Gesetz Nr. 500/2004 S.d.G., Verwaltungsordnung, anzuwenden

- Raumplanung – ziemlich umfangreiche Regelung in §§ 18 – 102 des Baugesetzes

- Bauordnung - §103 ff. des Baugesetzes

- Bauvorhaben, bei denen
  - weder Bauanzeige noch Baugenehmigung erforderlich sind,
  - eine Bauanzeige erforderlich ist,
  - eine Baugenehmigung erforderlich ist.

Řízení o územním plánu

Aufstellungsverfahren eines Bebauungsplans

Územní plán – § 43 stavebního zákona

Řízení o územním plánu

- územní plán musí být projednán ve **veřejném projednání** (§ 22 stavebního zákona)
  - při veřejném projednání lze stanoviska, námitky a připomínky uplatnit pouze **písemně**
  - zákonná povinnost účasti **projektanta** (pro potřeby výkladu územně plánovací dokumentace)

Územní plán **schvaluje zastupitelstvo** obce ve formě **opatření obecné povahy** (dále jen „*OOP*“).

Bebauungsplan - § 43 des Baugesetzes

Aufstellungsverfahren eines Bebauungsplans

- der Bebauungsplan muss **öffentlich behandelt** werden (§22 des Baugesetzes)
  - bei der öffentlichen Behandlung können die Stellungnahmen, Einsprüche und Einwände nur **schriftlich** geltend gemacht werden
  - die Teilnahme des **Planers** ist eine gesetzliche Pflicht (wegen Erläuterung der Raumplanungsunterlagen)

Der Bebauungsplan wird von der **Gemeindevertretung** als eine **Maßnahme allgemeiner Art** (im Weiteren nur als „*MaA*“ bezeichnet) beschlossen.

Možnosti veřejnosti ve vztahu k územnímu plánování

Möglichkeiten der Öffentlichkeit in Bezug auf die Raumplanung

- Připomínky
  - Námitky
    - Žaloba proti rozhodnutí o námitkách
  - Podnět ke správnímu přezkumu opatření obecné povahy
  - Návrh na soudní zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části

  - Petice
  - Referendum
- Einwände
  - Einsprüche
    - Klage gegen die Entscheidung über die Einsprüche
  - Anregungen zur behördlichen Überprüfung der Maßnahmen allgemeiner Art
  - Antrag auf gerichtliche Aufhebung einer Maßnahme allgemeiner Art oder eines Teils davon

  - Petition
  - Volksentscheid

Připomínky Einwände

- může každý podávat **již proti zadání** územního plánu

- do 15 dní od doručení (ve formě veřejné vyhlášky)

- proti návrhu územního plánu je může podat **kdokoliv** písemně nejpozději do 7 dnů od jeho veřejného projednání

- nerozhoduje se o nich, toliko se **vyhodnocují** (jsou „slabší“ než námítky)

- správní orgán se s nimi musí zabývat jako **podkladem** pro OOP a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění

- kann jeder bereits gegen die Vorgabe des Bebauungsplans vorbringen

- innerhalb von 15 Tagen nach dem Eingang (durch öffentlichen Aushang)

- zum Entwurf des Bebauungsplans kann jeder innerhalb von 7 Tagen nach der Anhörung der Bürger einen Einwand vorbringen

- über diese wird nicht entschieden, sie werden lediglich ausgewertet (sie sind schwächer als die Einsprüche)

- die Behörde muss sich mit den Einwänden als Grundlagen für die Maßnahme allgemeiner Art befassen und sich mit ihnen in der Begründung der Maßnahme auseinandersetzen

Námitky Einsprüche

- podat je může písemně pouze „privilegovaná“ skupina osob:

- oprávněný dotčený vlastník, zástupce veřejnosti nebo oprávněný investor
- dotčené osoby musí být na možnost podání námitek upozorněny

- nejpozději **do 7 dnů od veřejného projednání**

- musí obsahovat **odůvodnění**

- musí být o nich **rozhodnuto** a rozhodnutí o námitkách se stává součástí odůvodnění OOP

Rozhodnutí o námitkách lze napadnout **žalobou ke správnímu soudu**.

- diese dürfen nur von einem „privilegierten“ Personenkreis erhoben werden:

- **betroffener berechtigter Eigentümer, Vertreter der Öffentlichkeit oder berechtigter Investor**
- die betroffenen Personen müssen auf die Möglichkeit, Einsprüche erheben zu können, **hingewiesen** werden

- Innerhalb von **spätestens 7 Tagen nach der öffentlichen Anhörung** der Bürger

- Der Einspruch muss eine **Begründung** beinhalten.

- Über die Einsprüche **muss entschieden werden**, und die Entscheidung wird zum Bestandteil der Begründung der Maßnahme allgemeiner Art.

Die Entscheidung über die Einsprüche kann durch eine **Klage vor dem Verwaltungsgericht** angefochten werden.

Přezkumné řízení o OOP

Prüfungsverfahren zu MaA

- dle § 174 odst. 2 správního řádu
- **do 1 roku** od nabytí účinnosti OOP
- přezkum **legality** OOP
- **dozorčí** prostředek realizovaný **z moci úřední** (ex offa)
  - o dotčená osoba k němu může podat pouze **podnět**, ale na jeho provedení nemá právní nárok
- gemäß § 174 Abs. 2 der Verwaltungsordnung
- innerhalb **von 1 Jahr** nach dem Wirksamwerden der MaA
- Überprüfung der **Gesetzmäßigkeit** der MaA
- Kontrollinstrument, welches von Amts wegen realisiert wird
  - o die betroffene Person kann das Prüfungsverfahren lediglich **anregen**, es steht ihr jedoch kein Rechtsanspruch darauf zu

Řízení o zrušení OOP nebo jeho části

Verfahren zur Aufhebung der MaA oder eines Teils davon

- věcně příslušný je **krajský soud**
    - místně příslušný je soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který vydal OOP
  - návrh na přezkum může podat **ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech** opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, **zkrácen**
    - pokud bylo opatření obecné povahy vydané krajem, může jej podat i **obec**
  - **do 1 roku** ode dne, kdy návrhem napadené opatření obecné povahy nabylo účinnosti
    - zmeškání nelze prominout
  - směřuje proti tomu, kdo OOP vydal (**obec**)
  - soud musí rozhodnout **do 90 dnů** ode dne, kdy soudu návrh obdržel
- Sachlich zuständig ist das **Bezirksgericht**
    - örtlich zuständig ist das Gericht, in dessen Gerichtsbezirk die Behörde, die die MaA erlassen hatte, ihren Sitz hat
  - Der Antrag auf Überprüfung kann von einer **Person gestellt werden, die behauptet**, sie werde durch die Maßnahme allgemeiner Art **in ihren Rechten eingeschränkt**
    - soweit die Maßnahme allgemeiner Art vom Bezirk erlassen wurde, kann der Antrag auch von einer Gemeinde gestellt werden
  - innerhalb von **1 Jahr** nach dem Tag, an dem die angefochtene Maßnahme allgemeiner Art wirksam geworden ist
    - keine Nachsicht bei Versäumnis der Frist
  - richtet sich gegen die Stelle, die die Maßnahme erlassen hatte (Gemeinde)
  - Das Gericht muss innerhalb von 90 Tagen nach dem Eingang des Antrags entscheiden.

Petice

Petition

- zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním
- občané vyjadřují svůj názor či nesouhlas s procesy ve veřejné sféře, tj. včetně územního plánování
- na petici **musí být odpovězeno do 30 dnů**
  - o požadavkům ale **nemusí být vyhověno**

- Gesetz Nr. 85/1990 S.d.G., über das Petitionsrecht
- Die Bürger äußern ihre Meinung oder Widerspruch zu den Vorgängen im öffentlichen Bereich, d.h. einschl. der Raumplanung
- Die Petition **muss innerhalb von 30 Tagen beantwortet werden.**
  - o Den Anforderungen **muss jedoch nicht entsprochen werden.**

Místní referendum Volksentscheid auf der Ortsebene

- zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu

- dle § 49 je rozhodnutí v místním referendu pro **zastupitelstvo obce, zastupitelstvo statutárního města a orgány obce a statutárního města závazné**

- krajské referendum upravuje zákon č. 118/2010 Sb.

- dosud pouze hypotetická možnost, zatím se v ČR žádné krajské referendum neuskutečnilo

- Gesetz Nr. 22/2004 S.d.G. über den Volksentscheid auf der Ortsebene

- Gemäß § 49 ist die Entscheidung im örtlichen Volksentscheid für die Vertretung einer Gemeinde, für die Vertretung einer kreisfreien Stadt und für die Behörden der Gemeinde und der kreisfreien Stadt verbindlich.

- Der Volksentscheid auf der Bezirksebene wird durch das Gesetz Nr. 118/2010 S.d.G. geregelt

- Bislang nur eine hypothetische Möglichkeit, in der Tschechischen Republik fand noch kein Volksentscheid auf der Bezirksebene statt.

Děkuji za pozornost!
Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!